

Nr 18.

Ankom till riksdagens kansli den 1 juni 1920 kl. 2 e. m.

*Andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande nr 18,
i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl.
Maj:t angående återförande till kronan av vissa krono-
donationer till industrien m. m.*

I en inom andra kammaren väckt och till dess fjärde tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 310, ha herrar Hansson i Rättvik och Vennerström hemställt, »att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, dels att Kungl. Maj:t måtte snarast verkställa den ytterligare utredning, som kan erfordras angående återförande till kronan av sådana kronodonationer till industrien, som genom driftens nedläggande eller endast genom uppehållande av skendrift förverkats, samt för riksdagen framlägga förslag härom; dels att Kungl. Maj:t måtte verkställa undersökning och framlägga förslag om överförande i samhällelig besittning av andra naturvärden såsom malmrikedomar, vattenfall och skogar».

Motionen.

I fråga om motiveringen av denna hemställan får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet har vad vidkommer första delen av motionärernas hemställan i vederbörlig ordning inhämtat yttrande från kungl. kammarkollegium, som bl. a. anfört följande:

*Kammar-
kollegium.*

»Kollegium har . . . till riksdagens andra lagutskott avgivit infordrat utlåtande över en inom andra kammaren väckt motion angående ifrågasatt försättande ur gällande kraft av kungl. förordningen den 22 december 1898 om upphävande av rekognitionshemmans oskiljaktighet från de bruk, varunder de lyda m. m.

Bihang till riksdagens protokoll 1920. 13 saml. 4 avd. 15 häft. (Nr 18.)

Detta i avskrift bifogade utlåtande åberopar kollegium i tillämpliga delar såsom sitt yttrande över förevarande motion.

Därjämte får kollegium upplysningsvis meddela, att den i motionens motivering omnämnda riksdagens skrivelse den 12 juni 1918, med anhållan att Kungl. Maj:t täcktes låta verkställa utredning om och i vad mån den rättsliga omvårdnaden av kronans fasta egendom må kunna uppdragas åt kollegium samt, om utredningen därtill föranledde, för riksdagen framlägga förslag i ämnet, genom nådig remiss överlämnats till kollegium med uppdrag att verkställa och till Kungl. Maj:t inkomma med sådan utredning som riksdagen begärt. Ifrågasvarande utredning, vilken visat sig både omfattande och tidsödande, pågår för närvarande inom kollegium och förväntas bliva under innevarande år slutförd.»

Kammarkollegii ovan åberopade, till andra lagutskottet avgivna, utlåtande är såsom bilaga bifogat nämnda utskotts utlåtande nr 41, till vilket utskottet sålunda får hänvisa.

Utskottet.

Vidkommande det i första delen av föreliggande motion framställda spörsmål »angående återförande till kronan av sådana kronodationer till industrien, som genom driftens nedläggande eller endast genom uppehållande av skendrift förverkats», hänvisar utskottet till det förhållande, att denna fråga vid innevarande riksdag på grund av motion nr 197 i andra kammaren av herr Eriksson i Grängesberg varit föremål för behandling av andra lagutskottet, som i sitt nyligen avgivna ovan nämnda utlåtande, nr 41, i anledning av nämnda motion föreslagit riksdagen att hos Kungl. Maj:t »anhålla om utredning snarast möjligt, huruvida åtgärder böra vidtagas för att till kronan återföra rekognitionshemman och till bergshanteringens understöd anslagna skogar samt om framläggande för riksdagen av de förslag, vartill utredningen kan föranleda». Motionärernas önskemål i denna del av motionen torde sålunda kunna anses redan besvarat.

Vad åter vidkommer motionens senare del eller frågan »om överförande i samhällelig besittning av andra naturvärden såsom malmrikedomar, vattenfall och skogar», kan utskottet icke dela motionärernas uppfattning, att denna fråga skulle stå i nära sammanhang med den förra frågan. Enligt utskottets mening ligger denna senare fråga, vilken ju innebär ett rent socialiseringsförslag, på ett helt annat plan och torde ej böra upptagas till behandling i samband med frågan om statens rätt till rekognitionsskogarna.

På grund av det ovan anförda får utskottet hemställa,

att föreliggande motion, nr 310, icke må till
någon andra kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 1 juni 1920.

På utskottets vägnar:

WIKTOR KARLSSON.

Närvarande: herrar *Carlström* *, *Karlsson* i Stockholm, *Sundling*, *Svensson* i Långelanda,
Hansson i Rättvik, *Ryberg* *, *Ericsson* i Malmö, *Månsson* i Backa *, *Schill* och *Olsson* i Mora.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av herr *Hansson* i Rättvik.
